

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ DENEY HAYVANLARI YETİŞTİRME UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (DEHYUAM) YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
AMAÇ-KAPSAM VE YASAL DAYANAK

AMAÇ

Madde 1. Bu yönergenin amacı, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı olarak çalışacak Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi ile ilgili hususları düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2. Bu yönerge Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezinin görevleri, yönetimi ve işleyişi ile ilgili esasları kapsar.

DAYANAK

Madde 3. Bu yönerge 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 14. maddesi; Tarım ve Köy işleri Bakanlığının 25464 sayılı resmi gazetede yayımlanan “Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Deney Hayvanlarının Korunması, Deney Hayvanlarının Üretim Yerleri ile Deney Yapacak Olan Laboratuvarların Kuruluş, Çalışma, Denetleme, Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” e dayalı olarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
TANIMLAR VE NİTELİKLER

TANIMLAR

Madde 4. Bu yönergede yer alan terimler;

UÜ : Uludağ Üniversitesi’ni,

REKTÖR: Uludağ Üniversitesi Rektörünü,

TIP FAKÜLTESİ: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi’ni,

DEKAN : Tıp Fakültesi Dekanını

MÜDÜR: Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürünü,

MERKEZ TEKNİK SORUMLUSU: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının 16.05.2004 gün ve 25464 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmeliğin 4. maddesinde bulunan “tesis sorumlu yöneticisi” ‘ni,

DEHYUAM : Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezini,

MERKEZ: Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezini ifade eder.

MERKEZİN AMAÇ VE GÖREVLERİ

Madde 5.

- a) Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Üniversitenin diğer Fakülte ve birimlerinin eğitim-öğretim veya araştırma faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan, uluslar arası standartlarda deney hayvanı üretiminin ve bakımının yapılması,
- b) Deneysel veya diğer bilimsel amaçlarla kullanılan veya kullanılması planlanan hayvanlar için, fizyolojik gereksinimlerini karşılayabilecek, sağlık ve iyilik hallerini devam ettirebilecek yeterlilikte yaşam ve hareket alanı, yiyecek, su, çevresel şartlar ve bakım olanaklarının sağlanması,
- c) Deney hayvanları üzerinde uygulanacak temel ve cerrahi girişimler için laboratuvar olanaklarının sağlanması,
- d) Uygulamaların etik kurallar çerçevesinde yürütülmesinin sağlanması
- e) Üretimi yapılamayan deney hayvanlarının gerektiğinde yasal üretici firmalardan temin edilmesi ve bakımının sağlanmasıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DEHYUAM ORGANLARI VE YÖNETİMİ

YÖNETİM

Madde 6. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi yönetsel olarak UÜ Tıp Fakültesi Dekanlığına bağlıdır. Merkezin yönetici ve diğer organları:

- a) Müdür
- b) Müdür Yardımcısı
- c) Yönetim Kurulu
- d) Veteriner Hekim
- e) Merkez Teknik Sorumlusu
- f) Teknik Personel
- g) Güvenlik Görevlisi
- h) Hayvan bakım elemanları

Müdür

Madde 7. Merkez Müdürü, yayınları ve diğer akademik faaliyetleri ile araştırma alanında ve laboratuvar çalışmalarında kendini kanıtlamış Tıp Fakültesi’de tam gün çalışan öğretim üyeleri arasından, Tıp Fakültesi Dekanının önerisi ile Rektör tarafından 3 yıl için atanır. Süresi biten Müdür, tekrar atanabileceği gibi, gerekli görüldüğü hallerde bu sürenin tamamlanması beklenmeden görevinden alınabilir. Müdür, merkezin tüm faaliyetlerinden Tıp Fakültesi Dekanı’na karşı sorumludur. Müdür, görevi başında bulunmadığı zaman, Müdür Yardımcısını vekil bırakır. Altı aydan uzun süreli üniversite dışı görevlendirilmelerinde müdürün yerine yenisi atanır.

Müdürün Görev ve Yetkileri

Madde 8.

- a) Merkezin amaçları doğrultusunda yönetim ve işleyişinden birinci derecede sorumlu kişidir. Bu yönde gerekli bütün tedbirleri alır ve uygular.
- b) Yönetim Kuruluna başkanlık eder ve alınan kararları uygular.
- c) Merkezde çalışan veteriner hekimler ile daimi ve geçici personelin görev paylaşımını ve çalışma esaslarını belirler ve denetler.
- d) Merkezde yürütülen çalışmaların merkezin işleyiş kurallarına, laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip eder, denetler ve çalışanları bu konuda yönlendirir.
- e) Merkezde yürütülmesi düşünülen projeleri, merkezin olanakları açısından değerlendirir, Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunanların başlatılması için onay verir ve çalışma takvimini saptar.
- f) Merkezde, laboratuvar hayvanlarının sağlıklı olarak yetiştirilmeleri, bakılmaları ve uygun şekilde kullanılmasına ilişkin gerekli önlemleri alır ve uyarılarda bulunur.
- g) Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı ile gerekli ilişkileri Üniversite adına yürütür.
- h) Merkezden, başka üniversiteler ile özel ve tüzel kişilerin hayvan satın alma isteklerini inceler ve merkezin olanakları ölçüsünde karşılar.
- i) Merkezin yıllık faaliyet raporunu, önceki yıllara göre kıyaslamalı olarak hazırlar ve yönetim kurulunun görüşünü de alarak zamanında Tıp Fakültesi Dekanlığına sunar.

Müdür Yardımcısı

Madde 9. Müdürün önerisi ve Tıp Fakültesi Dekanı'nın teklifi ile Rektör tarafından bir Müdür Yardımcısı atanır.

Müdür Yardımcısının Görev ve Yetkileri

Madde 10.

- a) Müdüre karşı sorumlu olmak üzere, müdürün üstlendiği tüm görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde müdüre yardımcı olurlar.
- b) Gerekli hallerde müdüre vekalet ederler.

Yönetim Kurulu

Madde 11. Yönetim kurulu:

- a) Müdür,
- b) Müdür Yardımcısı,
- c) Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunun Tıp Fakültesi temsilcisi bir öğretim üyesi,
- d) Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulundan bir öğretim üyesi,
- e) Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimler, Cerrahi Bilimler ve Dahili Bilimler Bölümlerinden birer öğretim üyesi olmak üzere yedi öğretim üyesinden oluşur.

Müdür ve Müdür yardımcısı yönetim kurulunun doğal üyesidir. Diğer üyeler Tıp Fakültesi Dekanının önerisi ile Rektör tarafından üç yıl süreli atanır. Süresi biten üyeler tekrar atanabilirler. Süresi dolmadan boşalan bir üyelik için veya üniversite dışında 6 aydan uzun süreli görevlendirilenlerin yerine kalan süre için yeni atama yapılır. Yönetim Kurulu, Müdürün daveti üzerine en az ayda bir kez çoğunluk ile toplanır ve kararlar salt çoğunlukla alınır. Oy eşitliği halinde, Müdürün oyu esas alınır.

Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 12.

- a) Merkezin kuruluş amacına uygun olarak çalışması, gelişmesi ve hizmetlerin aksamadan yürütülmesi için gerekli kararları alır.
- b) Kurallara uygun olarak yapılan deney hayvanı talebini değerlendirilerek karara bağlar.
- c) Merkezde üretilen deney hayvanlarının satış fiyatını Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından belirlenen fiyatlar dikkate alınarak her yılbaşında belirler.
- d) Merkezde üretilen veya üretimden kaldırılacak hayvan türlerini belirler.
- e) Süresinde tamamlanamayan araştırmalar için hayvan bakım ücretlerini her yılbaşında belirler
- f) Merkezin yıllık faaliyet raporlarını hazırlar.
- g) Müdürün getireceği diğer konuları görüşerek karara bağlar.

Veteriner Hekim

Madde 13.

- a) Merkez Müdürüne bağlı olarak ve onun denetiminde çalışır.
- b) Laboratuvar hayvanlarının üretim ve bakımını sağlar, kontrol eder ve düzenler.
- c) Laboratuvar hayvanlarında yapılan işlemlerin etik kurallara uygunluğunu takip eder ve araştırmacıları bu konuda bilinçlendirir.
- d) Merkez Müdürünün bilgisi ve yönlendirmesi dahilinde, araştırmacılara temel deneysel uygulamalar (anestezi ve operasyona hazırlamak gibi) ve Merkeze ait cihaz ve donanımın kullanılması konularında yardım eder.
- e) Merkez dahilinde kullanılan laboratuvar hayvanlarının (üretimdeki, bakımdaki, proje dahil ve harici, ölen ve ötenazi uygulanan vb.) kaydını tutar.
- f) Merkez dahilinde kullanılan sarf malzemelerinin kaydını tutar ve temin edilmesi konusunda Merkez Müdürünün kontrolü dahilinde girişimlerde bulunur.
- g) Merkezdeki demirbaş malzeme ve cihazların korunma ve bakımının sağlanmasından sorumludur.
- h) Projelerle ilgili bilgileri, kayıtları ve Merkez Müdürünün Merkez dahilinde uygun gördüğü verileri bilgisayar ortamına taşır ve Merkez Müdürüne rapor verir.
- i) Araştırmalar sırasında “ Danışman Veteriner Hekimlik” görevi yapar.
- j) Projelerde kullanılan laboratuvar hayvanların hafta sonu bakımları için Merkez Müdürünün uygun göreceği şekilde planlama yapar.
- k) Merkez Müdürünü çalışmalar, işleyiş ve aksaklıklar konusunda bilgilendirir.
- l) Üretilen hayvanların sağlığı ve tür özelliklerinin saflığının korunmasından sorumludur.
- m) Koruyucu hekimlik faaliyetlerinde bulunur.

Merkez Teknik Sorumlusu:

Madde 14

Merkezde çalışan veteriner hekim aynı zamanda merkez teknik sorumlusu görevini de yürütebilir. Gerekli görülmesi durumunda müdürün önerisi ile Rektörlük tarafından farklı bir merkez teknik sorumlusu atanır.

Merkez Teknik Sorumlusu Görev ve Sorumlulukları:

Madde 15

1) Merkez Teknik Sorumlusu; Merkezin bu Yönetmelik hükümlerine uygun faaliyet göstermesinden, çalışan personelin sağlık kontrolünden ve eğitiminden, oluşan atık ve artıkların çevre toplum sağlığına zarar vermesini önleyecek doğru tedbirlerin alınmasından sorumludur.

- 2) Deneş hayvanları üretim tesisine gelen, üretilen, satılan, kullanılan, ölen veya nakledilen hayvanların, sayısı, cinsi, geliş, doğum, ölüm, satış, nakil tarihleri, uygulanan işlemler, satın almak veya kullanmak amacı ile başvuran şahsın isim ve adresi ile hayvanların akıbetlerini protokol ve dipkoçanlı rapor defterine kayıtlarını yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür.
- 3) Denetim defterini muhafaza etmek ve Bakanlık tarafından belirlenen bilgi ve belgeleri istenildiğı taktirde ilgililere göstermekle yükümlüdür.
- 4) Merkez teknik sorumlusu çalışma saatleri içinde başka bir işte çalışamaz.
- 5) Tesisin genel temizlik ve bakımı ile çalışma, plan ve programını hazırlamaktan sorumludur.

Teknik Personel

Madde 16

Veteriner sağlık teknisyenidir. Veteriner hekimin sorumluluğundaki işlerin yürütülmesinde veteriner hekime yardımcı olur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM MERKEZDEN YARARLANMA KOŞULLARI

Madde. 17

- a) Merkezden öncelikli olarak Uludağ Üniversitesi akademik personelinin yürütücülüğünü yaptığı araştırma projeleri ve tez çalışmaları için yapılan talepler karşılanır.
- b) Merkezden deney hayvanı talebi, deney hayvanı talep formu doldurularak etik kurul müracaat Formu ve etik kurul kabul yazısı ekinde merkez müdürlüğüne yapılır.
- c) Kurallara uygun olarak yapılan deney hayvanı talebi yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.
- d) Yönetim Kurulu tarafından onaylanan deney hayvanı talebi, ücretinin U.Ü. döner sermaye saymanlığı hesabına yatırılmasından sonra gerekli hayvanların üretimi için planlamaya alınır.
- e) Süresinde tamamlanmayan araştırmalarda deney hayvanlarının bakımı talep edilirse her hayvan için yönetim kurulu tarafından belirlenen bakım ücreti alınır.
- f) Çalışılacak laboratuvar hayvanları öncelikle Merkezden sağlanır. Merkezde proje içeriğine uygun yeterli sayıda veya türde laboratuvar hayvanı bulunmaması halinde, Merkez Müdürünün bilgisi ve onayı dahilinde standartlara uygun belirli merkezlerden araştırmacı tarafından laboratuvar hayvanı sağlanabilir. Diğer merkezlerden sağlanan laboratuvar hayvanları öncelikle "karantinaya" alınırlar ve gerekli kontrollerden sonra kullanılabilirler.
- g) Araştırmacılar deney hayvanları etik kurulunca belirlenen esaslara uymak zorundadır.
- h) Proje onay tarihinden itibaren 6 ay içerisinde proje sorumlusu veya araştırmacılar tarafından takibi yapılmayan veya çalışma randevusuna uyulmayan projeler Merkez Müdürü tarafından iptal edilebilir.
- i) Araştırma yürütücüsü merkezde yürütülen ve tamamlanan araştırmalar ile ilgili olarak yapılan yayın ve bilimsel raporlarda merkezin açık adını belirtmek, yayın ya da bilimsel raporun bir örneğini 6 ay içinde Merkeze iletmek zorundadır.

Diğer Hükümler

Madde 18. Merkeze Rektörlükçe alınan ya da hibe edilen her türlü cihaz ve demirbaşlar merkezin malıdır.

Madde 19. Merkezin döner sermaye kapsamında verdiği hizmetlerde Döner Sermaye Yönetmeliği ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Madde 20. Merkezde görev yapan idari, teknik ve yardımcı personel Rektörlük tarafından görevlendirilir.

Madde 21. Bu Yönergede yer almayan konularda genel hükümlere göre işlem yapılır.

Madde 22. Hayvanların bakım ve üretim masrafları Tıp Fakültesi döner sermayesi işletmesi tarafından karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM YÜRÜRLÜK, YÜRÜTME VE GEÇİCİ MADDE

Yürürlük

Madde 23. Bu Yönerge Uludağ Üniversitesi Senatosu'nda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24. Bu Yönergeyi Uludağ Üniversitesi Rektörü yürütür.

Geçici Madde : Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce merkez müdürlüğü tarafından kabul edilen hayvan talepleri ücretlendirme dışında bu yönerge hükümlerine tabidir.